

Hokksund, 14. oktober 2003

Kommunestyret i Øvre Eiker
Rådhuset
3300 Hokksund

Vedrørende Øvre Eiker Energis (ØEE) konsesjonssøknad og godkjenning av avtalen med VIV og Glitre

Undertegnede organisasjoner, lag, foreninger og utvalg vil peke på følgende forhold / stille følgende spørsmål til Formannskapetets innstilling overfor Kommunestyret:

1. Øvre Eiker kommunestyre anser i forbindelse med utvidelse av konsesjonen for å kunne møte vannverkens vannuttaksønsker på 900 l/s at de samlede fordeler er større enn ulempene. Spørsmål: Hva er fordelene for Øvre Eiker?
2. Øvre Eiker kommunestyre ser ikke at det er mulig å finne avbøtende tiltak som kan redusere miljøulempene. Er det slik at et vannuttak på 900 l/s ikke kan / skal endres uansett skade det måtte påføre miljøet? Det beste avbøtende tiltaket er vel å la Glitre ta vann fra Holsfjorden?
3. Øvre Eiker kommunestyre anser at konsesjonssøknaden representerer en miljøorientert, lokal og langsiktig ressursforvaltning av en unik regional drikkevannskilde og et vassdrag som er hele bygdas livsnerve. Vi mener forvaltningen av vassdraget er miljøfiendtlig om 900 l/s som uttak skal aksepteres, og en særdeles dårlig ressursforvaltning overfor bygdas nåværende og framtidige innbyggere.
4. I søknaden påstås det at forvaltningen av vassdraget vil skje lokalt med ditto fordeler. I utgangspunktet skulle dette være positivt, men vi kan ikke se at erfaringene med utredningene til nå danner noe godt samarbeidsgrunnlag for framtidens forvaltning iht bygdas interesser.
5. Det argumenteres i rådmannens vurdering med at å sikre reservemagasin (50 cm synk) vil være positivt for andre brukerinteresser i Eikern, f.eks båtliv, badeliv og gyteoppgang for ørret. Hvordan "reservemagasin" i form av synk på inntil 50 cm kan være positivt for vassdraget oppstrøms, går over vår forstand.
6. Det argumenteres med at et tilleggsaggregat - eller kjøring av elva som om det var installert et tilleggsaggregat – med mindre vannføring enn 5 m³/s - vil være positivt av miljømessige årsaker. Dette er å snu saken på hodet. Ved å tappe mer vann ut gjennom ledningsnett og kjøre totalt sett mindre vann i elva i lavvannføringsperiodene, vil det totalt sett for elva bli en klar forverring miljømessig.
7. Forøvrig dokumenterer saksframstillingen at konsesjonen på flere områder er brutt – mht synk'en i hekketida, definisjonstidspunkt for start på hekkeperioden, og for bestemmelsen mht "... den perioden da kraftverket står i sommerhalvåret". Praksisen med å bryte konsesjonen for deretter å bruke lovbruddet som argument for å få endret konsesjonen, synes vi er lite tillitvekkende.

8. Kommunestyret har gjort vedtak av 15.03.2003 hvor det heter: ”*Øvre Eiker Energi AS må styre alle vannuttakene gjennom sin konsesjon, og vannverkens vannuttak må underlegges dette*”. Det bør klarlegges i Øvre Eiker kommunestyre hvilke faktiske forhold som gjelder for regulering av vannverkens vannuttak, hvem som bestemmer hva, og hvilke avtaler de enkelte forhold er nedfelt i.

Ut fra dette henstiller vi til at den argumentasjon som benyttes ettergås nærmere, da den ikke underbygger påstanden om at ”*de samlede fordeler langt overgår ulempene*”. Kommunestyret må selvfølgelig vurdere dette også ut fra bygdas interesser.

*

Forøvrig vedlegges til orientering et utkast til svarbrev fra før sommerferien, etter mottatt følgebrev 03/02064-10 av 24.06.2003 fra Øvre Eiker kommune med vedlegg brev 13674-001 av 14.06.2003 fra advokatfirmaet Haavind Vislie DA. Selv om det er gått noe tid siden dette ble skrevet og en del av problemstillingene ikke lenger er dagsaktuelle, synes vi det er trist at kommunen besvarer en henvendelse fra lokale foreninger mv (med ektefølt interesse og bekymring for Eikernvassdraget) med å oversende brev fra sin advokat som eneste reaksjon fra kommunen.

Kommunen burde være stolt og glad for at så mange i lokalmiljøet engasjerer seg i denne viktige saken, slik kommunens ”*Sammen med ...*”-strategi beskriver, og som ordføreren tidligere selv har karakterisert som den viktigste i valgperioden.

Hilsen samarbeidende parter i Eikern-saken:

For Viggo Johnsen:
Fred Nordseth
Eidsfoss Småbåtutvalg
v/Viggo Johnsen

Harald Kleiv
Eiker Båtforening
v/Harald Kleiv

Eikern fiskevernforening
v/Morten Kristoffersen

Morten Kristoffersen.

Jens H. Slotfeldt
Eikern Turisttrafikk BA
v/Jens Harald Slotfeldt

Eikernvassdraget
Interessentlag
v/Per Aker

Fossesholm Herregård
v/Eldar Steen

Elisabeth Vigdal
Frognes Vel
v/Elisabeth Vigdal

Hokksund Padleklubb
v/Terje Holden

Jens Gulden
Naturvernforbundet i Øvre
Eiker
v/Stein Andersen

Norsk Ornitologisk
Forening – Øvre Eiker
lokallag
v/Anders Hals

Stiftelsen til aktiv bevaring
av kulturminner og miljø
på Eidsfoss
v/Fred Nordseth

Sundhaugens Venner
v/Turid Flesseberg

Vestfosselva Grunneierlag
v/Hans W. Horne

Hans W. Horne.

Fred Nordseth

Turid Flesseberg

VEDLEGG

Side	Sitat fra advokat Vislies brev av 14.06.2003	Kommentar
1	”Det som her er anført, står som bindende forutsetninger for 5. mars-vedtaket, og dermed også for det nå foreslåtte vedtak. Det later ikke til at EVI m.fl. er oppmerksom på dette.”	<p>Vektlegging av de ulike almenne interessene, f.eks vannføringen i Vestfosselva, angis å skulle foretas ved energiverkets egne rutiner først etter at det er høstet driftserfaring. Dette er ikke i tråd med program for konsekvensutredningen.</p> <p>Iht Program for TKU vedtatt av Hof kommunestyre 22.05.2001 pkt 1.7.a samt vedlagte brev fra adv. Karl Wahl-Larsen (som skal vurderes som ledd i utredningsarbeidet) skal utredningen framlegge både ”manøvreringsreglement, <u>tappekoordineringer og tappebeslutninger</u> for hhv normalsituasjon og tørrvær” samt ”<u>reglene om prioritering av de forskjellige interesser i knapphetsperioder</u>”.</p> <p>Dette er helt nødvendig for å kunne vurdere konsekvensene av det omsøkte tiltaket.</p> <p>Vår bakgrunn for å påpeke dette iht EVIKS-avtalen er den baserer seg på en bristende forutsetning om at dette kan skje i <u>driftsfasen</u>.</p> <p>Hof kommune som ansvarlig myndighet har også påpekt dette i sin behandling av sluttokumentet for Konsekvensutredningen, men har valgt å anføre at dette nå må skje av NVE i forbindelse med konsesjonsbehandlingen.</p>
1-2	”Jeg vil også peke på enkelte bestemmelser i selve avtalesforslaget, som EVI m.fl. heller ikke tar hensyn til i sine vurderinger. [...] Det som står i sitatet, innebærer altså at uttakene av vann til vannforsyning kommer i stedet for uttak av vann til kraftforsyning, ikke i tillegg.”	<p>Vi er klar over dette. Vi kan imidlertid ikke se at kraftverksdrift og vannverksdrift har sammenfallende karakteristika for sitt uttak som gjør at de kan betraktes som synonyme driftsformer.</p> <p>Kraftverksdrift kjennetegnes ved at uttaksvannmengden kan reguleres fortløpende og relativt raskt, basert på bl.a markedsmessige og kraftverksfaglige vurderinger. Vannverksdrift kjennetegnes ved at uttaket må tilpasses vannbehovet for drikkevann (forbruket), noe som er års-, sesong-, temperatur- og væravhengig, men som <u>ikke</u> kan reguleres <u>raskt</u> opp eller ned etter vannverkets ønske.</p> <p>De framlagte simuleringer fra NIVA opererer alle nettopp derfor med et <u>konstant</u> drikkevannsuttak gjennom året som en forutsetning for konsekvensvurderingene, mens kraftverksdriften kan varieres i de ulike simuleringene.</p> <p>Enkelte av de framlagte simuleringene søker nettopp å benytte ulike strategier for kraftverksdriften som reguleringsparameter for å tilfredsstille de viktigste almenne hensynene i vassdraget (fuglereservatet, båtrafikken og badelivet, ørretens gyting, og vannføring i Vestfosselva). NIVA <u>har</u> mao aktivt søkt å benytte redusert kraftverksdrift for å kompensere for økte drikkevannsuttak (vannverksdrift).</p> <p>Likevel er det vår tolkning av de framlagte simuleringer fra NIVA på 900 l/ eller mer at disse viktige almenne hensynene <u>ikke</u> i tilstrekkelig grad kan hensyntas med et så stort vannuttak, selv om kraftverksdriften søkes tilpasset det økte drikkevannsuttaget.</p>
2	”For normale vannforsyningssituasjoner er tillatelsen til uttak til vannforsyning begrenset til 900 l/s for de interkommunale vannverkene til sammen, under forutsetning av at det blir gitt de nødvendige offentlige tillatelser. Dette er en annen, helt sentral bestemmelse i selskapsavtalen. ØEE vil søke om en justering av gjeldende kraftkonsesjon, slik at den også omfatter vannforsyning, med uttak av de vannmengder som er angitt i selskapsavtalens pkt 13. ØEE vil selvsagt ta forbehold i konsesjonssøknaden om hvorvidt de vil akseptere de vilkår som konsesjonsmyndighetene fastsetter, altså om ØEE vil gi akkall på den konsesjon som ØEE har i dag”	<p>Vi er klar over at EVIKS har som intensjon at ØEE vil søke om en justering av eksisterende kraftkonsesjon, slik at den også omfatter vannforsyning.</p> <p>Vi antar at NVE som konsesjonsmyndighet forbeholder seg retten til å vurdere <u>alle</u> forhold ved ØEEs nåværende og omsøkte konsesjon på fritt grunnlag når konsesjon først er søkt av ØEE og konsesjonsbehandling påbegynnes av NVE.</p> <p>Vi vil se det som naturlig at NVE vurderer alle almenne og tungtveiende private hensyn når først konsesjonsbehandling er igangsatt, herunder bl.a om LRV skal økes fra c+17,12 til f.eks c+17,60, om storørrestammens krav til gyttemuligheter skal tas inn i konsesjonen, om problemene med perioder med vannføring under 5 m³/s i Vestfosselva skal reguleres mer eksplisitt mv.</p> <p>Dessuten vil vi anta det er naturlig for NVE å vurdere om dagens konsesjonskrav til <u>konstant</u> vannstand i hekkeperioden i fuglereservatet i Fiskumvannet er brutt ut fra de faktiske vannstands-og nedbørsdata som foreligger, da faktisk gjennomsnittlig sekning av vannstand i perioden 1990-2001 har vært 18 cm i hekketiden, iht logg for kraftstasjonene.</p> <p>Vi kan ikke se at dagens kjøring av kraftverket har tatt tilstrekkelig hensyn til konstant vannstand i hekketiden, og kortest mulig perioder med vannføring under 5 m³/s om sommeren.</p>
2	”Det betyr at det er opp til de nasjonale konsesjonsmyndigheter – Norges Vassdrags- og Energiverk og klageinstansen Olje- og energidepartementet å vurdere vassdragets ”tåleevne”. Hvis	<p>Vi har felles forståelse av at det er NVE, med ankeinstans OED, som endelig konkluderer vassdragets tåleevne. Dette fritar ikke tiltakshaver fra å belyse og vurdere hva vassdraget tåler av uttak iht KU-programmet.</p> <p>Vi har etterhvert forstått at begrepet ”tåleevne” har vært vanskelig å benytte for utrederne. Etter vår oppfatning gir uttrykket en god verbal fellesbeskrivelse av en situasjon der alle</p>

Side	Sitat fra advokat Vislies brev av 14.06.2003	Kommentar
	konsesjonsmyndighetene er enig med EVI i at vassdraget ikke tåler et normaluttak på 900 l/sek, vil konsesjonen redusere uttaksmengden, og da er det opp til ØEE å avgjøre om en overhodet vil godta den nye konsesjonen.”	viktige allmenne og tungveiende private hensyn er ivarett, <u>samtidig</u> som det tappes en angitt uttaksmengde fra vassdraget. Kall det gjerne et ”bærekraftig uttak”. Vi antar at NVE er suverene i sine vurderinger av konsesjonsvilkår. Dersom ØEE skulle trekke sin konsesjonssøknad, vil vi anta at VIV ikke har annen mulighet enn å ekspropriere seg rett til sitt vannuttak dersom det ikke kan oppnås frivillig avtale med ØEE.
2	”På denne bakgrunn er det vanskelig å forstå fellesuttalelsen fra EVI m.fl. Det er på det rene at det blir konsesjonsbehandling av Eikeren-saken. Dermed er det de statlige myndigheter som vil avgjøre uenigheten om vassdraget tåleevne.”	Vi er fullt ut inneforstått med at det ønskes konsesjonsbehandling, noe vi alltid har ment har vært nødvendig for å få avgjort vassdragets tåleevne på riktig måte med langtidsperspektiv. Fellesuttalelsen fra 14 lag/foreninger av 05.06.2003 er ikke ”rettet mot konsesjonsbehandling” på noen måte. Derimot er vårt inntrykk at andre parter har ønsket å unngå konsesjonsbehandling. Fellesuttalelsen var rettet til politikerne i Øvre Eiker <u>før</u> EVIKS-avtalen forpliktet kommunen, for å rette tydelig oppmerksomhet på avtalens forutsetninger og innhold – herunder et normaluttak på 900 l/s, som etter de 14 lag/foreningers beste vurdering er klart for høyt.
2	”Det kan virke som om nå EVI frykter en slik avgjørelse, og derfor gjennom angrep på EVIKS-avtalen prøver å utvirke at saken aldri kommer så langt som til konsesjonsbehandling. Det må isåfall være fordi EVI frykter at den argumentasjonen EVI fører ikke vil bli trodd av konsesjonsmyndighetene. For sikkerhets skyld vil man torpedere båten mens den står på beddingen i stedet for å la den prøve seg på sjøen”.	Det omtalte ”angrepet” på EVIKS-avtalen fra de 14 foreningenes side er ikke noe annet en en argumentasjon for at vannuttaket på 900 l/s er for stort, og en henstilling til kommunestyrets representanter om å vurdere dette meget nøye før de fatter sitt vedtak om EVIKS-avtalen, som bygger på normaluttak på 900 l/s. Vi kan ikke se at dette berører den forestående konsesjonssaken overhodet – den er vi som sagt fullt ut inneforstått med at kommer, og ønsker velkommen. Vi har full tillitt til at konsesjonsmyndigheten på selvstendig grunnlag vurderer alle sider ved den konsesjonssøknad som måtte komme - og den argumentasjon som alle parter i denne saken fører.
3	”EVI legger stor vekt på at en nå har innhentet en ny uttalelse fra NIVA. Til dette er kort å anføre: Beregninger og simuleringer fra konsulenter og utredere vil alltid være helt avhengig av hvilke forutsetninger oppdragsgiver ber lagt til grunn.”	Det er vi <u>helt</u> enige i. Vårt problem fram til det siste oppdraget til NIVA har vært nettopp at de konsulenter som har lagt <u>føringene</u> for simuleringer NIVA har utført har bedt NIVA om å simulere konsekvenser av <u>store</u> uttaksmengder – fra 900 l/s og oppover – fordi vannverkene samlet har ansett 900 l/s som sitt <u>behov</u> . Vi har gjentatte ganger gjennom lang tid skriftlig påpekt at det logiske er at den uttaksmengden som vassdraget ”tåler” skal være <u>svaret</u> på simuleringen, når alle relevante forhold forøvrig er hensyntatt (bl.a fuglereservatets krav, båtrafikkens og badelivets krav, ørretens krav, og vannføringen i Vestfosselva). Vi vant ikke fram med ønske om dette overfor vannverkens konsulent, og ba derfor selv til slutt NIVA i vårt oppdrag av 20.02.2003 om å gjennomføre en simulering der vi ønsket svar på hvor mange l/s som var mulig å ta ut av vassdraget når de angitte rammebetingene gitt av konsesjonen, inngåtte avtaler, og almenne krav fra båtliv, badeliv og gytemuligheter for storørreten ble oppfylt. Etter en dialog med NIVA fikk vi opplyst at det som grunnlag for å kjøre den fysiske, datamessige simuleringen innenfor modellen måtte <u>oppgis</u> et vannuttak. Revidert oppdrag ble gitt til NIVA 08.03.2003. I gjennomføringen ble NIVA – siden de <u>måtte</u> ha oppgitt en uttaksmengde for å kunne simulere – bedt om å benytte tallet 450 l/s, da dette ”lå mellom” tidligere simuleringer på hhv 232 og 666 l/s – hvorav vi vurderte simuleringen på 232 l/s til å vise at uttaket var mulig, mens 666 l/s viste at krav ikke ble innfridd. 450 l/s var mao absolutt ikke noe ”svar” fra vår side på hva vassdragets tåleevne lå på – men en nødvendig inngangsparameter for å etterprøve ved NIVAs datasilulering om de angitte krav kunne innfris. Vi hadde ventet at dette var velkjent stoff. Vi vil understreke at vi har tillitt til NIVAs hydrologiske kompetanse, men vi er som sagt sterkt uenig i en del av de <u>forutsetninger</u> som NIVA har fått å simulere på grunnlag av fra vannverkens konsulent – da særlig uttakets størrelse på 900 l/s. Merk at vi aldri har sagt eller ment at tallet 450 l/s ”er” tålegrensa, men at simuleringene etter våre beste vurdering synes å vise at <u>maksimalt</u> 4-500 l/s kan tas ut av vassdraget uten å gi for store konsekvenser for de viktige almenne interessene.
3	”Som grunnlag for tilleggsutredningen fra NIVA har EVI oppstilt noen helt nye forutsetninger.”	Dette er positivt feil! Det foreligger i prinsippet <u>ingen nye krav</u> . Allerede i brev til vannverkens konsulent Christen Ræstad av 10.07.2002 framkommer alle de forutsetninger som er ønsket lagt til grunn for simuleringene i klartekst – herunder ørretens krav til gyteoppgang.

Side	Sitat fra advokat Vislies brev av 14.06.2003	Kommentar
		Forøvrig framstår det som noe underlig at kommunens advokat her ikke refererer Øvre Eiker kommunes egen føring i sin høringsuttalelse av 05.03.2003 der det på dette punkt står (sitat): ”En forsiktig kjøring av vassdraget om sommeren skal følges opp utover høsten slik at gyteoppgangen får minst kote 18,40 i perioden fra 15.10 til 15.11 (sitat slutt)”.
3	”EVI setter i sitt oppdrag til NIVA selv tallene for hva EVI anser som tålegrense for Eikeren. EVI tar så å si utgangspunkt i det resultat som en ønsker å oppnå.”	Jf punktet over, er det kanskje her vi er mest grunnleggende uenig med vannverkens konsulent. Vi mener inngangsparametrene må være tungtveiende regulerte, avtalte og almenne krav (fugl, båt/bad, ørret, vannføring), og <u>svaret</u> må være den uttaksmengden som vassdraget tåler. Vannverkens konsulent mener uttaksmengden ut fra vannverkens <u>behov</u> skal være inngangsparameteren, mens konsekvenene for de almenne interessene skal være svaret. Vi finner det lite fruktbart å polemisere videre rundt dette, og konstaterer bare en betydelig reell uenighet om dette forholdet.
3	”Men EVIs forutsetninger er ikke i samsvar med dagens konsesjon, som angir hvordan ØEE i dag har rett til å manøvrere Eikeren. Dette gjelder særlig forutsetningen om ørretoppgang med krav om minimum kote 18,40, som ikke er hjemlet i dagens konsesjon. Hensynet er nok viktig, men noen rettlig hjemmel for å legge dette til grunn for vassdraget tålegrense foreligger ikke. Dette er en rettslig innvending mot de forutsetninger EVI har oppstilt for NIVA, og som i realiteten gjør tilleggsutredningen lite interessant.”	Vi har aldri hevdet at storørretstammens krav til gytemuligheter ved kote 18, 40 i perioden 15.10-15.11 er et krav i <u>dagens</u> konsesjon. Derimot er det – jf Eikern Fiskevernforenings og Øvre Eiker kommunes høringsuttalelse til KU-en – et tungtveiende allment hensyn som må vurderes som en viktig del av det vassdraget tåler av ”bærekraftig uttak” – ved at en av Norges få gjenværende storørretstammer sikres rimelige gytemuligheter i Eikern. Vi mener derfor det er helt riktig at en slik parameter ligger som forutsetning for NIVAs simuleringer i KU-en. Det kan hende dette er lite interessant ut fra et rent rettslig ståsted, men vi vil bestemt hevde at dette er interessant både som en del av konsekvensutredningen og som grunnlag for senere konsesjon der alle reelle hensyn skal veies opp mot hverandre.
3	”Begrepet ’konstant’ vannstand er ikke tallfestet.”	Dagens kraftverkskonsesjon fra NVE av 8. april 1983 for Øvre Eiker Elverk angir: ”Vannstanden i naturreservatet i Fiskumvannet skal holdes <u>konstant</u> innenfor kote 19,000 (HRV) og kote 17,123 (LRV) i perioden 5. mai – 10. juli i den grad dette er <u>teknisk mulig</u> ”. Vi kan vanskelig se at begrepet ”konstant” er gjenstand for tolkning – det betyr i prinsippet ganske enkelt ”stadig, uforanderlig”, og skal etterleves av ØEE så lenge dette er ”teknisk mulig”. Dette kan etterprøves ved logg for kjøring, kombinert med hydrologiske og meteorologiske data for samme periode.
3	”For eksempel i 1992 ble kraftverket driftet i deler av hekketiden. Kombinert med tørkesommer ga dette en synk i vannstanden i hekketiden på omkring 45 cm. Det foreligger ingen rapporter, uttalelser eller vurderinger som tilsier at fuglelivet ble skadelidende ved dette. Tvertom: Den fuglelaglige del av konsekvensutredningen anbefaler 1200 l/sek som det mest optimale uttaket, mens 2400 l/sek omtales som skadelig fordi vannstanden da i visse år vil synke for mye. Ved vannuttak på 450 l/sek – som EVI går inn for – anses faren for <u>stigende</u> vannstand for stor, slik at reirene oversvømmes.”	Igjen: Konsesjonen angir <u>konstant</u> vannstand i hekkeperioden. Vi kan ikke se at dette finnes noen rettslig grunn til annen vurdering av dette forholdet i 1992 enn i andre år, noe vi vil anta at kommunens advokat er enig i. Forøvrig: Oppfatningen om at en større synk i hekkeperioden er greit – sågar en fordel - vil vi <u>sterkt</u> imotegå. Vi viser til de 14 lag/foreningers fellesuttalelse av 05.06.2003. I tillegg til at synk i hekkeperioden er direkte i strid med dagens konsesjon, vil en større synk medføre fare for reirene. Logg for perioden 1990-2001 viser at faktisk gjennomsnittlig synk er på 18 cm. Iht den lokale ornitologiske fagkompetansen vil en synk på opp mot en halv meter – slik enkelte av simuleringene legger opp til – være helt uakseptabelt for fuglereservatet. Påstanden om at et uttak på 450 l/s skulle øke faren for <u>stigende</u> vannstand faller på sin egen urimelighet. Det er <u>hvordan</u> e-verket har manøvrert som er det avgjørende for dette. Den logiske konsekvensen av et resonnement der 900 l/s var ”bedre” enn 450 l/s” i forhold til faren for stigende vannstand skulle isåfall være at dagens uttak på 32 l/s måtte være <u>enda</u> verre. Vi vil sterkt anbefale at man sammenholder kraftverkets <u>faktiske</u> kjøring de senere år (f.eks perioden 1990-2001 som vi har tall for) men de muligheter de faktisk har hatt til å <u>holde</u> konstant vannstand – og tilsvarende de muligheter de har hatt til å hindre stigende vannstand i den grad dette har vært en fare. Den ”fuglelaglige del av konsekvensutredningen” vil vi anta henspeler på NIVA-rapport LNR 4432-2001. Vi kan ikke se at denne noe sted angir at et uttak på 1200 l/s skulle være ”det mest optimale uttaket” når det gjelder <u>fare for oversvømming av reir</u> . Det rapporten angir er at det for <u>mattilgangen for rastende vadefugler under høsttrekket</u> kan gi bedre betingelser enn i dag med et 1200 l/s uttak. Dette er to vidt forskjellige forhold som er blandet sammen, der den ene (hindre oversvømmelse av reir) er grunnleggende viktig. For ordens skyld: ”[...] vannuttak på 450 l/sek – som EVI går inn for” er – for å gjenta

Side	Sitat fra advokat Vislies brev av 14.06.2003	Kommentar
		oss selv – ikke korrekt.
3	”Den siste tabellen i notatet viser at det blir minimale forskjeller i vassdraget enten man tar ut 32 l/sek eller 450 l/sek. Dette er ikke relevant for å beregne konsekvensene av et uttak på 900 l/s eller fastsette 450 l/sek som en tålegrense. Beregningene gir derfor ikke dekning for de konklusjoner som EVI trekker om tålegrense.”	<p>Observasjonen av forskjellen på 32 l/s og 450 l/s er interessant - og en observasjon som vi også har gjort - og gjerne ser vurdert nærmere i konsesjonsbehandlingen. Det er interessant at dette nå påpekes fra vannverkssidens advokat.</p> <p>Forskjellen mellom et uttak på 32 l/s og 450 l/s er <u>relativt</u> små, mens forskjellen på 450 l/s og de tidligere utførte simuleringene på 900 l/s er relativt store. Hva tyder dette på? Etter vår vurdering antyder det at for et vannuttak <u>inntil</u> størrelsesorden 4-500 l/s synes det mulig å vurdere nærmere ulike strategier for å kunne oppnå tilfredsstillende ivaretagelse av de almenne krav (fugl, båt/bad, ørret, elva), samtidig som uttak i denne størrelsesorden tas ut.</p> <p>I kommentarer til NIVA av 11.04.2003 etter utført simuleringsoppdrag ble det anført noen mulige tilleggssimuleringer for å iterere seg fram til løsninger i dette uttaksområdet. Skal man oppnå det, må det trolig rent praktisk utføres flere simuleringer – f.eks ved 400, 450 og 500 l/s, med ulike strategier for kraftverksdriften, og med de fire allmenne kravene lagt inn med rimelig grad av oppfyllelse.</p> <p>Dersom slike simuleringer ved riktig detaljering av forutsetninger og strategier skulle vise at uttakets størrelse kan ligge noe høyere enn de max 4-500 l/s vi har ansett som mulig med de framlagte simuleringer, er vi selvsagt villige til å se på realitetene i dette.</p>
3-4	”I beregningene av konsekvensene ved uttak av 900 l/s (NIVA rapport 01.02.03) ble det lagt til grunn en svært forsiktig kjøring av kraftverket om sommeren, for eksempel med et tilleggsaggregat ved å tillate en synk på omkring 40 cm i hekketiden og med slik redusert tapping, ble de fleste øvrige forhold vesentlig forbedret i forhold til dagens situasjon. [...]”	<p>Ja, det er riktig at det er fullt mulig å kjøre simuleringer på 900 l/s som viser <u>forbedringer</u> på flere punkter ift dagens situasjon. Problemet er bare det at vi ennå ikke har sett framlagt en simulering på 900 l/s som viser at dette uttaket kan tas ut <u>samtidig</u> med at de viktige almenne kravene (fra fugl, båt/bad, ørret, elva) er ivarettatt i tilstrekkelig grad. En eller flere av disse parametrene er ”saldert” for at de andre skal kunne tilfredsstilles.</p> <p>Salderingen som angis her i brevet er en synk på 40 cm i fuglereservatet i hekketiden, noe den lokale ornitologiske fagkompetanse anser uakseptabelt. Dessuten er dette som kjent et direkte brudd på konsesjonsvilkårene.</p>
4	”EVI anbefaler VIV å sende egen konsesjonssøknad og lover støtte til denne forutsatt at den ligger innenfor EVIs krav. EVI synes her å overse at Eikeren har vært regulert i langt over hundre år, og at vannet i dag reguleres i en konsesjon som tilhører ØEE. Den avtale som nå foreslås om EVIKS, innebærer et samarbeid mellom vannverksinteressene og rettighetshaver til kraftverksreguleringen. Alternativet til en slik avtale er ekspropriasjon. Mener EVI alvorlig at distriktet er mer tjent med en ekspropriasjon enn med en avtale? Har EVI tatt i betraktning at ved en ekspropriasjon blir reguleringen bestemt av utenforstående, og distriktet er ikke tilsiktet innflytelse, verken på de generelle rammer eller på den daglige drift?”	<p>Først: EVI står <u>sammen</u> med 13 andre lag/foreninger bak fellesuttalelsen av 05.06.2003.</p> <p>De 14 foreningene – og særlig EVI synes det som – er blitt angrepet under kommunestyrebehandlingen og i pressen for ”tonen” i uttalelsen, og da antagelig særlig det forhold at vi har funnet å måtte påpeke at det er vannuttakets størrelse som blir det avgjørende, og at VIV alene har et konkret behov for uttak som i størrelsesorden synes å ligge i nærheten av det de framlagte simuleringer antyder er den maksimale tålegrense for vassdraget.</p> <p>Vi kommer derfor ikke utenom at sakens realiteter tilsier at en konsesjonssøknad for VIV alene er et mulig utfall.</p> <p>Vi har ingenting imot – og ser det heller som en fordel – dersom det lar seg gjøre å ha lokal styring av konsesjonsretten. Dette kan likevel ikke veie tyngre enn <u>uttakets størrelse</u> og at det tappereregime som fastlegges ivaretar vassdragets tåleevne.</p> <p>Alle de 14 lag/foreningene har hatt behov for å være <u>tydelige</u> på dette punktet overfor kommunestyret i Øvre Eiker – <u>før</u> de fattet sitt vedtak basert på en EVIKS-avtale som forutsetter normaluttak på 900 l/s.</p> <p>Øvre Eiker kommune må selvfølgelig fatte det vedtak de mener ivaretar innbyggernes interesser best, og det mener også de 14 lag/foreningene at de gjør ved å være tydelige på alternativene i saken, og å si klart fra om at vannuttakets størrelse ved 900 l/s er for stort totalt.</p> <p>Vi har tillitt til at konsesjonsmyndigheten vil behandle ØEEs konsesjonsrett og omsøkte nye konsesjonsrett på beste måte, og foreta de eventuelle <u>samordninger</u> som er påkrevet mellom konsesjonene i vassdraget <u>dersom</u> sakens utfall evt skulle innebære to konsesjoner, én for kraftverksdriften og én for vannverksdriften.</p> <p>Dersom NVE ikke skulle gi tillatelse til et normaluttak på 900 l/s og ØEE skulle trekke sin søknad, vil det deretter være opp til Øvre Eiker kommune via sitt eierskap i ØEE om VIV i en slik situasjon får reguleringsrett til sitt vannuttak uten å innlede ekspropriasjonssak overfor ØEE, dvs ved en frivillig avtale mellom VIV og ØEE. Kommunen avgjør mao <u>selv</u> om ekspropriasjon av ØEEs reguleringsrett blir nødvendig.</p>
4	”Konklusjon: [...]”	Disse er kommentert under de enkelte punkter tidligere i brevet. Vi ser ikke grunn til å gjenta dette.